

LIFE / FIT FOR REACH

REACH regulas prasības. Licencēšana un ierobežojumi

Zane Ozoliņa
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa
REACH un CLP palīdzības dienests

Vielas, kas izraisa lielas bažas (*Substance of very high concern, SVHC*)

👉 SVHC saraksts (174 vielas)

«*Viens solis pirms licencēšanas*»

- **C:** Kancerogēnas, kategorija 1A vai 1B;
- **M:** Mutagēnas, kategorija 1A vai 1B;
- **R:** Toksiskas reproduktīvai sistēmai, kategorija 1A vai 1B;
- **PBT:** Noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas;
- **vPvB:** Ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas.

Arī vielas, kas rada līdzīgas bažas (piem., endokrīnās sistēmas traucējumus izraisošas vielas, elpceļu sensibilizējošas vielas u.c.).

Sazināties ar vielas piegādātāju, vai tiek meklētas alternatīvas!

SVHC
saraksts

Licencējamo
vielu saraksts
(XIV
pielikums)

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Licencēšana

Mērķis: nodrošināt, ka vielas, kas izraisa lielas bažas (SVHC), tiek pakāpeniski aizvietotas, un izmantotas tikai tad, kad piešķirta lietošanas licence.

- ✓ [REACH regula, XIV pielikums](#) (43 vielas/ieraksts);

**Sekmīgas licencēšanas rezultātā
tiek iegūts licences numurs:
piemēram,
REACH/15/6/17**

Iekļauts DDL
un uz etiķetes

Numurs ietver
kombināciju –
pieteicējs-viela-
lietošanas veids

Atbrīvojums no licencēšanas

- Ražotnē uz vietas izolēti starpprodukti un transportēti izolēti starpprodukti (2. panta 8. punkta b) apakšpunkts);
- Lietošana cilvēkiem paredzētās zālēs vai veterinārās zālēs (2. panta 5. punkta a) apakšpunkts);
- Lietošana zinātnes pētniecībā un tehnoloģiju izstrādē (56. panta 3. punkts);
- Lietošana augu aizsardzības līdzekļos (56. panta 4. punkta a) apakšpunkts);
- Lietošana biocīdu produktos (56. panta 4. punkta b) apakšpunkts);
- Lietošana kosmētikas līdzekļos (56. panta 5. punkta a) apakšpunkts);
- U.c.

Vairāk skatīt [šeit.](#)

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

!!! Svarīgākie publicētie saraksti ECHA mājaslapā licencēšanas procesam

Licencēšana

- Nodomu reģistrs: vielas, ko kompetentās iestādes paredz identificēt kā SVHC;
- Iesniegtie SVHC priekšlikumi: Kompetento iestāžu iesniegtie priekšlikumi;
- Kandidātvielu saraksts: vielas, kas identificētas kā SVHC;
- SVHC saraksts, kuram ir noteikta prioritāte – iekļaut SVHC Licencējamo vielu sarakstā;
- Licencējamo vielu saraksts: vielām piemērota licencēšana (REACH, XIV pielikums).

- ✓ Pašreizējie licences pieteikumi un konsultācijas;
- ✓ Pieņemtie RAC* un SEAC** atzinumi, iepriekšējās konsultācijas par licences pieteikumiem

*Riska novērtēšanas komiteja

** Soc-ekonomiskā komiteja

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENW/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Kandidātvielu saraksts – svarīgs apsvērumus pakārtotiem lietotājiem

Vielas, kas ir iekļautas kandidātvielu sarakstā ir **iespējamās** «kandidātes» uz iekļaušanu licencējamo vielu sarakstā.

- **SVHC nepieciešama drošības datu lapa (DDL);**
- **DDL jānodrošina pēc pieprasījuma maisījumiem, kas satur SVHC;**
- **Turpmākie pienākumi piemērojami, ja tiek ražoti izstrādājumi, kas satur SVHC.**

Padomi:

- **Apsvērt vielas aizvietošanu;**
- **Komunicējiet ar saviem piegādātājiem un klientiem, lai pārliecinātos, ka tie ir ziņoši par SVHC esamību;**
- **Laicīgi diskutējiet ar tiem par nepieciešamību pēc konkrētas darbības, piemēram, aizstāšanu;**
- **Pārliecinieties, ka Jūsu vielas izmantošanas veids precīzi sakrīt ar noziņoto reģistrācijas dokumentācijā.**

Licencējamo vielu saraksts

- ✓ Katrai vielai, kas ir iekļauta [Licencējamo vielu sarakstā](#), ir rieta datums ('*sunset date*'). Vielu nedrīkst izmantot bez licences pēc rieta datuma.

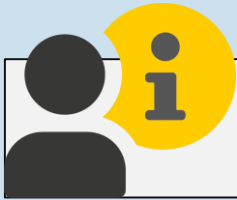
Ieraksts Nr.	Viela	Būtiskās īpašības, kas minētas 57. pantā	Pārejas pasākumi		Atkāpes lietošanas (kategoriju) veidiem	Pārskatīšanas termiņi
			Pieteikuma iesniegšanas termiņš (1)	Rieta datums (2)		
28.	Dihroma tri(hromāts) EK Nr.: 246-356-2 CAS Nr.: 24613-89-6	Kancerogēna (1.B kategorija)	2017. gada 22. jūlijs ▶ <u>M42</u> (*) ◀	2019. gada 22. janvāris ▶ <u>M42</u> (**) ◀	—	—

18 mēneši pirms «rieta datuma»

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Licences pieteikums – svarīgi apsvērumi

- **Kāda būs ietekme uz Jūsu biznesu, ja gadījumā vielu vairs nevarēs izmantot Eiropas Savienībā?**
 - ✓ Ja vien viela nav aizvietota, kādam vajadzēs veikt licencēšanu;
 - ✓ Licencēšana tiek piešķirta konkrētiem lietošanas veidiem un konkrētā piegādes ķēdē pienācīgi kontrolējot riskus;
 - ✓ Pakārtotiem lietotājiem jāpiesaka ECHA savu lietošanas veidu, ja tas nav iekļauts [licences pieteikumā](#).
- **Kuram jāpiesaka licence piegādes ķēdē?**
 - ✓ Ražotājs/Importētājs var pieteikt licenci visai piegādes ķēdei;
 - ✓ Ārpuskopienas ražotāja iecelts vienīgais pārstāvis arī var pieteikt licenci;
 - ✓ Pakārtots lietotājs var pieteikt licenci savai vai savu pakārtotu lietotāju lietošanas veidiem, bet ne augšup pa piegādes ķēdi.

Apstiprinātās licences (licenču turētāji)

Licences
piešķiršanas
lēmums

Licences
turētājs

Lietošanas
veids

Papildu
informācija

ID	Application type	Name	EC Number	CAS Number	Applicant	Use name	Status	
0088-01	Initial	Bis(2-methoxyethyl) ether	203-924-4	111-96-6	Acton Technologies Limited	Use of bis(2-methoxyethyl) ether (diglyme) as a carrier solvent in the formulation and subsequent application of sodium naphthalide etchant for fluoropolymer surface modification whilst preserving article structural integrity (in-house processes).	Opinion development	Details
0088-02	Initial	Bis(2-methoxyethyl) ether	203-924-4	111-96-6	Acton Technologies Limited	Use of bis(2-methoxyethyl) ether (diglyme) as a carrier solvent in the application of sodium naphthalide etchant for fluoropolymer surface modification whilst preserving article structural integrity (downstream user processes).	Opinion development	Details

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Apsvērumi piegādes ķēdē

Uz izplatītājiem, kuri **tikai uzglabā** (nepārpako un nepārmarķē) vielas, licencēšanas prasības neattiecas.

Ievedot bīstamās ķīmiskās vielas no ārpuskopienas, loma var būt **tikai importētājs**, ja vien nav nolīgts vienīgais pārstāvis (tādā gadījumā pakārtots lietotājs/izplatītājs).

Komunicējiet savā piegādes ķēdē un uzsāciet dialogu par to, kurš veiks licences pieteikumu, nodrošiniet, ka Jūsu lietojuma veids tiek iekļauts.

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Ievestās vielas no licencējamo vielu saraksta Latvijā (2016.)*

Ieraksta Nr.	CAS numurs	Vielas nosaukums	Rieta datums
4.	117-81-7	Bis(2-etilheksil)ftalāts, di-(2-etilheksil)ftalāts, DEHP	21/02/2015
7.	84-69-5	Diizobutilftalāts	21/02/2015
15.	79-01-6	Trihloretilēns	21/04/2016
16.	1333-82-0	Hroma trioksīds	21/09/2017
40.	90640-80-5	Antracēna eļļa	04/10/2020

*Informācijas avots: LVĢMC Ķīmisko vielu un maisījumu datubāze, Pārskati par 2016. gadu.

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Svarīga papildinformācija

- Licencējamā viela var būt maisījuma sastāvdaļa;
- Licences numuram jābūt iekļautam uz etiķetes pirms izvietojšanas tirgū;
- Licencēšanas prasības attiecas uz jebkuru XIV pielikumā minēto vielas daudzumu;
- Licenci piešķir konkrētam lietošanas veidam;
- Uz licenci attiecas pārskatīšanas termiņš;
- Viela var būt iekļauta gan licencējamo vielu sarakstā, gan ierobežojumu sarakstā;
- Licencēšanas prasības neattiecas uz izstrādājumiem*, kas satur XIV pielikumā iekļautās vielas.

***Izstrādājums** – objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs.

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Ierobežojumi

Mērķis: ierobežot (vai aizliegt) ražošanu, izvietošanu tirgū vai lietot noteiktas vielas, kas rada nepieļaujamu risku cilvēku veselībai un/vai videi.

- ✓ [Ierobežojumi](#);
- ✓ [REACH regula, XVII pielikums](#) (68 vielas/ieraksts);
- ✓ [Jautājumi un atbildes](#).

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Ierobežojumu saraksts

- ✓ Ierobežojumu saraksts satur vielas, kuru ražošana, izvietošana tirgū vai izmantošana ir ierobežota (vai aizliegta).

1. sleja Vielas, vielu grupas vai maisījuma apzīmējums	2. sleja Ierobežojuma nosacījumi
48. Toluols CAS Nr. 108-88-3 EK Nr. 203-625-9	Nelaiž tirgū un nelieto kā vielu vai maisījumu, ja koncentrācija līdzinās 0,1 % no masas vai vairāk, kad vielu vai maisījumu izmanto adhēzijas audumos vai smidzināmās krāsās, kas paredzētas plašam patērētāju lokam.
49. Trihlorbenzols CAS Nr. 120-82-1 EK Nr. 204-428-0	Nelaiž tirgū un nelieto kā vielu vai maisījumu koncentrācijā, kas līdzinās 0,1 % no svara vai ir lielāka, neatkarīgi no lietošanas veida, izņemot: — kā sintēzes starpprodukts, vai — kā šķīdinātājs hlorēšanas reakciju procesā, ko veic slēgtās ķīmiskās iekārtās, vai — 1,3,5-triamīna – 2,4,6-trinitrobenzola (TATB) ražošanai.

Svarīgi zināt!

CLP regulas XVII pielikuma 28. - 30. ieraksts

28. Vielas, kas Regulas (EK) Nr. 1272/2008 VI pielikuma 3. daļā ir klasificētas kā 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnas vielas (3.1. tabula) vai kā 1. vai 2. kategorijas kancerogēnas vielas (3.2. tabula), un to saraksts ir šāds:

- vielas, kas ir 1.A kategorijas kancerogēnas vielas (3.1. tabula)/1. kategorijas kancerogēnas vielas (3.2. tabula) 1. pielikumā,
- vielas, kas ir 1.B kategorijas kancerogēnas vielas (3.1. tabula)/2. kategorijas kancerogēnas vielas (3.2. tabula) 2. pielikumā.

Neskarot citas šī pielikuma daļas, 28.-30. pozīcijai piemēro šādus noteikumus:

1. Nelaiž tirgū un nelieto:

- kā vielas,
- kā citu vielu sastāvdaļas,
- maisījumos

piedāvāšanai plašam patērētāju lokam, ja atsevišķā koncentrācija vielā vai maisījumā ir vienāda vai lielāka nekā:

CMR vielas minētas CLP regulas XVII pielikuma 1.-6. papildinājumos

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH

Svarīgi apsvērumi pakārtotiem lietotājiem

- Ierobežojumus piemēro pašām vielām, kā arī vielām maisījumos un izstrādājumos;
- Ierobežojumi tiek piemēroti arī tām vielām, kas nav jāreģistrē, piemēram, pentahlorfenols, heksahloretāns;
- Ierobežojumus nepiemēro uz vietas izolētiem starpproduktiem;
- Ierobežojuma prasības attiecas uz jebkuru XVII pielikumā minēto vielas daudzumu;
- Viela var būt iekļauta gan ierobežojumu sarakstā, gan licencējamo vielu sarakstā.

- ✓ **Ja Jūs izmantojiet vielu, kas ir ierobežojumu sarakstā, apsveriet aizvietošanu;**
- ✓ **Jebkurā gadījumā Jums jāizpilda ierobežojumā noteiktās prasības.**

PALDIES PAR UZMANĪBU!

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa
REACH un CLP palīdzības dienests

Maskavas iela 165,
Rīga, LV-1019,
Telefons: +371 67032027
[LVGMC_REACH un CLP mājaslapa](#)
reach@lvgmc.lv

facebook

[@VSIA_LVGMC](#)

The Project "Baltic pilot cases on reduction of emissions by substitution of hazardous chemicals and resource efficiency" [LIFE Fit for REACH, Nr.LIFE14ENV/LV000174] is co-financed with the contribution of the LIFE financial instrument of the European Community.

LIFE / FIT FOR REACH